

Списание за наука

„Ново знание“

ISSN 2367-4598 (Online)

ISSN 1314-5703 (Print)

Академично издателство „Талант“

*Висше училище по агробизнес и развитие на
регионите - Пловдив*

New Knowledge

Journal of Science

ISSN 2367-4598 (Online)

ISSN 1314-5703 (Print)

Academic Publishing House „Talent“

*University of Agribusiness and Rural Development
Bulgaria*

<http://science.uard.bg>

HEALTH PROMOTION

Detelina Smilkova

University of agribusiness and rural development, Plovdiv, Bulgaria

Abstract: The article considers the issue of health promotion as a unifying concept, including decision-making and measures to change and improve certain factors affecting health, with the participation of both the individual and society as a whole, to achieve full compliance between the environment and health.

Keywords: health promotion, marketing, health education, public health.

ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО

Детелина Смилкова

Висше училище по агробизнес и развитие на регионите - Пловдив

Резюме: Статията разглежда въпроса за промоцията на здравето като обединяваща концепция, включваща вземане на решения и мерки за промяна и подобряване на определени фактори, влияещи върху здравето, с участието както на отделния човек, така и на обществото като цяло, за постигане на пълно съответствие между околната среда и здравето.

Ключови думи: промоция на здравето, маркетинг, здравно образование, обществено здраве.

Терминът включва не само въздействието на индивида върху определени фактори, но и намесата на околната среда за засилване на действието на тези фактори и промяна на тези от тях, които пречат на здравословния начин на живот. Основната философия на промоцията на здравето е принципът, че индивидът и социалната група са основният ресурс на здравето.

Промоцията на здравето е разработването на индивидуални, групови, институционални, общностни и системни стратегии за подобряване на здравните знания, нагласи, умения и поведение, здравния статус на хората, семействата, общностите и нацията.

Целта на промоцията на здравето е да повлияе положително на здравното поведение на индивидите и общностите, както и на условията на живот и работа, които влияят на тяхното здраве.

Програмите за насърчаване на здравето и превенция на заболявания се фокусират върху поддържането на човешкото здраве, намаляване на разходите, които отделни лица, работодатели, семейства, застрахователни компании, здравни заведения, общности, държавата и нацията биха похарчили за медицинско лечение. Те имат за цел да ангажират общността в избора на здравословно поведение и да предприемат мерки за намаляване на риска от развитие на хронични и други заболявания, както и от преждевременна смърт.

Промоцията на здравето е процес, който позволява на хората да увеличат контрола и да подобрят здравето си. Той надхвърля фокуса върху индивидуалното поведение към широк спектър от социални и екологични интервенции и представлява набор от действия за насърчаване на доброто здраве и благополучие (Кесов, 2021).

Значението на здравното образование се простира и до разработването на политики и законодателство на местно, държавно и национално ниво, като информира и влияе върху ключови решения, които оказват влияние върху здравето на общността. Правителството и специализираните здравни заведения трябва да работят заедно за прилагане на иновативни и ефективни стратегии за насърчаване на здравето както на местно, така и на регионално ниво. Необходимо е специалистите да проектират, ръководят и/или оценяват програми за контрол на теглото, хипертония, хранене, превенция на злоупотребата с вещества, управление на стреса и спиране на тютюнопушенето. За целта е добре да бъдат разработени публични образователни материали, маркетинг стратегии за достъпни до обществото кампании, флаери, като се кандидатства за безвъзмездно финансиране в подкрепа на тези проекти. В световен мащаб има нарастващи доказателства за ползите и ефективността на инвестирането в програми за промоция на здравето, които приемат базиран на място и съвместен подход, който съгласува работата на всички партньори в местните общности, за да осигурят възможно най-доброто въздействие за общността.

Минималните изисквания за успешния маркетингов и комуникационен план включват:

1. Образователни и маркетингови услуги за различни възрастови групи;
2. Разпространение на материали на базата на съвместно разработения маркетинг и комуникационен план;
3. Оценка на ефективността на плана и коригиране на подхода при необходимост;
4. Текущи срещи с ключови заинтересовани страни, включително обучения от страна на здравни специалисти

Всички болници трябва да установят политика, консултантски услуги, образование, подкрепа за здравеопазване, както за персонала, така и за пациента.

Промоцията на здравето дава възможност на хората да бъдат активни участници в промяната към по-здравословен и здравословен начин на живот.

Здравните послания, вградени във всяка кампания за насърчаване на здравето, трябва да бъдат ясни, точни и достъпни за различни аудитории, с потенциал за подобряване на здравните резултати.

Здравните специалисти играят централна роля в промоцията на здравето и информацията за начина на живот на пациентите, както и на населението като цяло, особено поради факта, че до услугите на здравната система прибъгват значителен брой хора, нуждаещи се от промени в начина на живот. Те са смятани за един от най – надеждните източници на здравна информация. Тяхна е отговорността за осигуряването на по –

качествени здравни грижи за своите пациенти. Те трябва да информират хората за ползите и заплахите за здравето, пред които са изправени, да дават своя личен пример и по този начин да въздействат на хората за преминаване към един по - здравословен начин на живот. И тук възниква въпросът: какви са нагласите и информираността на самите здравни специалисти относно практиките и методите за насърчаване на здравето.

Ролята на мениджъра на дадено здравно заведение е да осигури на своите служители достатъчно обучения - лекции, курсове, семинари, уебинари, програми за насърчаване на здравето, за да могат те да придобият необходимата компетентност, знания и увереност за да могат да работят в интерес на обществото (Димитров, 2020; Кесов, 2021; Крахтова-Настева, 2021). Повишаването на компетенциите може да спомогне за предаването на нужната здравна информация към обществото по най-подходящия и достъпен начин. По - високо квалифицираният персонал може да помогне за предлагането на здравни услуги, които да отговарят на нуждите на общността. По този начин хората могат да повишат детерминантите на здравето си и по този начин да го подобрят.

Заключение: Като основна функция на общественото здраве, промоцията на здравето подкрепя правителствата, общностите и отделните хора да се справят със здравните предизвикателства. Това се постига чрез изграждане на здравословни публични политики, създаване на подкрепяща среда и укрепване на действията на общността и личните умения. Промоцията на здравето подобрява здравния статус и качеството на живот на хората, семействата и общностите.

Използвани ресурси:

1. Кесов, Г. 2021. Управление на медицинските специалисти в условия на криза. Списание за наука „Ново знание“ 10-2.
2. Крахтова-Настева, К. 2021. Добри практики в развитието на човешките ресурси в здравеопазването. Списание за наука „Ново знание“ 10-2.
3. Dimitrov, I. 2020. Communicative skills, an effective way of health management. Intel Design Ltd., Plovdiv 2020.
4. Importance of Health Prevention and Promotion, Saini, P., Webmedy team, January 23, 2022.
5. National Guidelines for Behavioral Health Crisis Care.